



در زمینه بازار کار تجربی، در این شماره مجله به رشته صنایع دستی گرایش فرش پرداخته‌ایم؛ رشته‌ای پرطرفدار به‌ویژه در میان بانوان علاقه‌مند و دختران هنرستانی! با خانم مهدیه معین سمدانی که هم در زمینه تولید فرش در بازار یزد کار می‌کند و بسیار هم موفق است و هم معلم هنرستان است، گفت‌وگو کردیم. ایشان از رمز و رازهای ورود به حرفه صنایع دستی و فرش و گلیم در بازار، وضعیت این رشته در هنرستان و چگونگی طی کردن مسیر هنرستان در این رشته برای رسیدن به مهارت تجربی نکات بسیار خوبی ارائه داده است که شما را به خواندن آن‌ها دعوت می‌کنیم.

سفر به دنیای الیاف

بافت گلیم و سال یازدهم بافت جاجیم و زیلو و پایه دوازدهم بافت قالی را آموزش می‌بینند و نظریه اصلی در راستای وارد شدن به بازار فرش است.

رشته فرش در مدرسه‌های کار دانش هم وجود دارد؟ وضعیت این رشته در هنرستان‌ها چگونه است؟

رشته فرش در شاخه کار دانش هم به شکل‌های گوناگون مثل گرایش طراحی و نقشه‌کشی فرش و گرایش بافت و گرایش رنگرزی وجود دارد. متأسفانه این رشته‌های کار دانش فرش را در بعضی نقاط نداریم. با وجود اینکه در همه استان‌ها، به دلیل رویکرد طراحی سنتی، بحث نساجی سنتی و تولید ترمه، بازار کار خوبی برای این گرایش‌ها وجود دارد.

نحوه ورود به بازار کار فرش و شاخه‌های آن برای هنرجویان چگونه است؟ در این مورد توضیح دهید.

رشته فرش بسیار گسترده است و شاخه‌های فراوان دارد. در ضمن، در هیچ کدام از رشته‌های فنی، برنبدوون فرش را نداریم. این برنبدوون فرش ایران در جهان به بازار کار دانش‌آموزان کمک می‌کند و دانش‌آموزان می‌توانند برای ورود به بازار کار فرش، هم در حوزه طراحی و هم در حوزه انواع



بافت‌ها، انواع گلیم‌ها و انواع جاجیم‌ها و انواع زیلو دست به انتخاب بزنند و هنرستان همه این‌ها را پوشش می‌دهد. خود کارآموزی در رشته فرش برای وارد شدن به بازار کار بسیار مناسب است. در حال حاضر اقبال نسبت به فرش دست‌بافت بیشتر از قبل شده است و تبحر بیشتر در این زمینه باعث می‌شود آسان‌تر جذب بازار کار شوند.

شخصیت‌های مناسب برای این شغل در بازار چه کسانی هستند؟

از نظر شخصیتی، بچه‌هایی که طراحی سنتی را دوست داشته باشند، مهارت و دست قوی داشته باشند، از بافتن لذت ببرند و از کار کردن با مواد (متریال) و الیاف گوناگون لذت ببرند می‌توانند وارد این حیطه شوند.

به نظر شما به‌عنوان معلم و هم‌به‌عنوان کسی که در بازار تولید فرش هستید، سرفصل‌های آموزشی کتاب و رشته درسی، نیاز هنرجو را برای ورود به بازار کار تأمین می‌کنند؟

بله. بگذارید مثالی بزنم. در قسمتی از کتاب درسی بچه‌های هنرستان، نقشه‌خوانی به‌طور کامل توضیح داده می‌شود. بچه‌ها با یادگیری نظری و عملی آن تا



حد یک مهندس نساجی تبحر پیدا می‌کنند. همین نقشه‌خوانی دانش اختصاصی و منحصربه‌فرد برای ورود به بازار کار فرش و صنایع دستی مرتبط با فرش است.

به نظر شما دانش نظری و مهارت عملی تا چه اندازه برای تولید فرش مورد نیاز است؟

بچه‌های هنرستان باید ضمن داشتن مقداری دانش نظری که در هنرستان آموزش داده می‌شود، برای فراگیری دانش تجربی، شاگردی کردن در بازار کار را یاد بگیرند تا فوت‌وفن کوزه‌گری را از استادان فنی فرش بیاموزند.

شغل‌های مرتبط با این حوزه کدام‌ها هستند و این رشته چه اندازه جای توسعه و پیشرفت دارد؟

مشاغل مربوط به صنایع دستی فرش عبارت‌اند از طراحی فرش و گلیم، بافندگی تخصصی جاجیم و بافندگی تخصصی گلیم که هر کدام چله‌دوانی‌های مخصوص به خود را دارد.

